

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань економічного розвитку

16 липня 2024 року

Веде засідання голова Комітету НАТАЛУХА Д.А.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, шановні друзі, шановні представники Верховної Ради і представники уряду, дякую за таку оперативну можливість провести це засідання.

Друзі, у нас з'явилася інформація щодо ініціативи об'єднання тарифів на розподіл 1 та 2 класів промислових споживачів електроенергії. Ми знаємо, що завтра буде відповідне засідання, і хотіли би, напевно, надати вам можливість представити своє бачення цього. Тому що ми представляємо Комітет економічного розвитку, в якому один з предметів відання – це промислова політика, і відповідно споживачі – це одні з найбільших, як найбільших, так і найменших, ми представляємо і малий, і середній бізнес, вони всі цю інформацію сприймають по-різному. І от щоб не було різних міфів і як би різних недоговорок, щоб ми всі були на одній сторінці, ми хотіли б почути це від вас і позадавати питання щодо того, який це матиме ефект, які розрахунки, чи вони проводились, чи не проводились. Правильно я кажу, колеги, так?

Друзі, нам для того, щоб почати це засідання, треба проголосувати порядок денний. *(Шум у залі)* Прошу, є кворум? Кворум є, так-так.

Значить, у нас, в принципі одне питання, яке я щойно озвучив: надання інформації центральними органами виконавчої влади у сфері енергетики щодо ініціативи об'єднання тарифів на розподіл 1 та 2 класів промислових споживачів електроенергії.

І друге – це "Різне".

Якщо не буде більше доповнень чи заперечень по порядку денному, тоді прошу голосувати. Хто – за? Проти? Утримався?

8 – за. Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Тоді, як ми побудуємо, дамо слово? Чи, Дмитре Давидовичу, ви хотіли б виступити? Будь ласка.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Да... і може, поки ми запросимо, хто там, приєднатись до столу, там є місця і до мікрофонів буде ближче.

Отже, я хотів би задати якийсь контекст цього обговорення, який сьогодні прозвучав на зустрічі, яка була в Федерації роботодавців, де значна кількість споживачів була присутня і експертів, і народних депутатів наших колег. От що ми поки що

розуміємо? Ми розуміємо те, що є тариф на розподіл 1 класу, тариф на розподіл 2 класу. Природа цього розподілу є суто технічною: що 1 клас – це ті, хто споживає багато, отримують електроенергію максимально високої напруги і за рахунок чого забезпечуються менші втрати. І вони збудували власну енергетичну і високовольтну інфраструктуру.

Відповідно споживачі 2 класу отримують електроенергії меншої напруги, відповідно з більшими втратами. І виглядає так, що прагнення ці два тарифи як би вирівняти виглядає начебто політичним рішенням змінити закони фізики, які зазвичай от не змінюються від політичних рішень.

Далі є аспект суто інвестиційний. Споживачі першого класу для отримання електроенергії в тому обсязі і тої напруги, яка їм потрібна, вони збудували і самостійно обслуговують власну високовольтну інфраструктуру. Тобто люди вклали свої гроші в те, щоби оновити мережі в країні і самі як би сплачують вартість обслуговування експлуатації цієї інфраструктури. І вони це робили, розуміючи, що якщо вони це зроблять, вони матимуть менший тариф на розподіл, при цьому оскільки ще й менші втрати. Тобто для того, щоби їм доставити 1 одиницю електроенергії, потрібно виробити електроенергії менше, ніж у випадку, якщо ту ж саму одиницю електроенергії треба доставити до споживача другого класу.

Так от це рішення, воно призводить до того, що, по-перше, ті, хто це вже зробив, вони будуть обмануті. Тобто цим рішенням як би їх мотиви, тобто вони їх збудували, ну, збудували, спасибі, платіть тепер як всі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Звичайні.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. От, і на майбутнє в інвесторів як би з'являється сигнал, що не треба будувати енергетичну інфраструктуру. От відповідно вони будуть намагатися приєднувались по другому класу, як би це є абсолютно логічно.

Також є припущення, що як би промисловість, у тому числі оборонна промисловість, вона втратить від цього, а як би хто заробить на цьому, єдиний, хто заробить на цьому, буде Енергоатом. Оце хотілось би теж прояснити як би, чи от які мотиви цього, які потреби, от для чого це робиться, якщо це дійсно так і так далі?

От відповідно так, за тою інформацією, яка є, виглядає, що це рішення, воно як би не в інтересах споживачів, не в інтересах промислових споживачів, не в інтересах інвесторів, які вкладали гроші в це. І в тому числі якщо ми говоримо про оборонну промисловість, то їх також.

Наведу такий приклад. Всі пам'ятають скандал з "Байрактаром", який був, коли йому виставили якусь непомірну ціну за приєднання до електроенергії. Потім, ви пам'ятаєте, хто за цією темою слідкував, що цей конфлікт був більш-менш розрулений. І він був розрулений, в тому числі, саме через те, що "Байрактар" будує високовольтну енергетичну інфраструктуру самостійно, щоб мати перший клас. Відповідно зараз так виходить, що і їх також цим рішенням ми як би... да, вони будуть відчувати, що держава Україна їх обманула. Вибачте, Степан Іванович, полюбила...

Сьогодні присутні у нас на засіданні представники Південмашу, які теж дуже здивувалися. Вони навіть мені пропонували у них там на заводі провести засідання для кращого відчуття вайбу, так сказати, от коли "кинджали" прилітають прямою наводкою туди, вибачте за емоційність, оскільки я з Дніпра, мені це близько і незрозуміло. Але, можливо, ми чогось не розуміємо, тому ми запросили і голову комісії, і першого заступника Міністерства енергетики для того, щоб розібратись, що саме відбувається, тож як би...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитре Давидовичу.

Муса Сергєєвич, бо ви співавтор листа, можливо, у вас ще кілька слів. Будь ласка.

МАГОМЕДОВ М.С. *(Виступ російською мовою)*

Смотрите, ситуация при которой есть бизнес, есть промышленность, есть заводы большие и маленькие. На больших заводах большие подключения, большие трансформаторы, большие расходы на обслуживание, энергетическая служба, необходимость все содержать в нормальном состоянии, это требует, по сути, серьезных вложений на постоянной основе. *(Не чути)* когда я работал на Авдеевском коксохиме.. *(Не чути)* мы все это строили сами *(Не чути)* восстанавливали, строили новую линию электропередач для того, чтобы завод смог выжить.

И на сегодняшний день ситуация, при которой мы все создаем историю, при которой дифференциации не будет, и это при том, что если в Европе из 27 стран, из 26 есть дифференциация и в каждой из них, по-моему, только в двух странах два класса, все остальные три, четыре класса и больше. Почему? Потому что это абсолютно нормальный подход к энергетике и к транспортировке... *(Не чути)* способом.

Поэтому это, на мой взгляд, мы так активно движемся с помощью такого способа в прошлое, а не в будущее. То есть есть директивы европейские, где абсолютно четко, понятно сказано, как оно должно быть, куда оно должно двигаться, и вместо этого... *(Не чути)* подсунил эту кривую идею на Ставку, протянул ее там, и в итоге мы имеем то, что

имеем на сегодняшний день. Мы имеем возможность принятия абсолютно неадекватного решения к энергопотребителям. В данном случае меня беспокоит крупная промышленность, которая в этой ситуации окажется, ну мы ее приравняем, по сути, там к ларьку, потому что ничем отличаться не будет. Посмотрите, как это сделано в Европе, посмотрите, мы же, еще раз, только в одной стране из 27... *(Не чути)* системой, в которой два класса, ну давайте мы сейчас сделаем один, это будет вообще замечательно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

МАГОМЕДОВ М.С. Это дорога... *(Не чути)* в противоположную сторону куда-то должно это развиваться. И опять же попытка переложить там проблемы одной известной энергетической организации на всю промышленность Украины, поэтому... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

Колеги, для протоколу, для стенограми і для тих, хто з нами онлайн, у нас присутні на засіданні: Власенко Юрій Миколайович, Перший заступник Міністра енергетики і Тарасюк Валерій Володимирович – це Голова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Юрій Миколайович, Валерій Володимирович, ви чули контекст, я думаю, що ви розумієте предмет дискусії. Тоді, напевно, вам слово. Будь ласка, хто почне з вас? Да, Юрій Миколайович.

ТАРАСЮК В.В. Я почну. Дивіться, перш за все хочу заспокоїти всіх, тому що завтра ми не збиралися приймати рішення, регуляторного рішення. Завтра ми збиралися започаткувати якраз процедуру обговорення, процедуру регуляторного обговорення. Вона, в принципі, вже відбувається зараз от прямо за цим столом і не лише...

Так, ви знаєте, що з урахуванням рішення Ставки Верховного Головнокомандувача ми винесли на обговорення це рішення. І давайте так для об'єктивності, там плюси також у ньому є. Давайте їх окреслимо, вони всі дискусійні. Це перш за все плюс у тому, що будуть бенєфіти для малого, середнього бізнесу, він буде платити менше, будуть уникнені і зловживання, хоча поодинокі ми фіксували зловживання, да, коли споживачі за другим класом домовлялися і платили, як за перший клас. Ну і так, державний Енергоатом і частково Укргідроенерго зароблять більше грошей, тому що буде менше навантаження на них по ПСО для населення.

Але я чую точно аргументи проти, багато з них, більшість з них навіть сприймаю. Ми починаємо це обговорення. Я вже зараз кажу, що завтра ми тоді не приймемо навіть цього рішення стосовно процедури обговорення, ми на тиждень його ще перенесемо. І тоді прошу вас залучитися ще більшим загальною, більшою спільнотою до обговорення цього питання. Чому? Тому що, ви знаєте, що заповідяні тут не тільки ми, а як вже згадав пан Муса, і Ставка Верховного Головнокомандувача. Тобто в це обговорення має бути залучено практично все суспільство і всі стейкхолдери цього процесу. Я коротко це сказав.

Ще раз кажу, ми переносимо на тиждень, ми не приймаємо і навіть, якщо приймемо, це не буде ніяке рішення. це буде процедура регуляторного обговорення і до чого ми прийдемо, чи до чогось не прийдемо невідомо. Я навіть міг би сказати до чого прийдемо, але не буду тут зараз спекулювати. Як взагалі з'явилося це рішення, чесно кажучи, до кінця ще не розумію цей процес.

Але в будь-якому випадку передаю слово Юрію Миколайовичу, він скаже свою думку і бачення з цього приводу.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Щодо прийнятого рішення, я вважаю за доцільне, що ми маємо, як сказав Валерій Володимирович, пройти етап обговорення, проговорити "за" і "проти". Також підтверджую те, що у нас даже непоодинокі випадки виникнення корупційних скандалів щодо переведення з других на перші класи і суми від цих ситуацій доволі великі, дуже великі.

Крім цього, хочу звернути увагу, що ми зараз тут обговорюємо тільки великий бізнес. Але потрібно було б почути і думку малого та середнього бізнесу, який також має левову частку в споживанні електричної енергії, більше ніж промислові споживачі, великі промислові споживачі. І у зв'язку з чим вважаємо за доцільне провести відповідні, як би сказати, обговорення, які визначені Регламентом НКРЕКП і Законом про комісію, там визначені терміни, в які вони проговорять. Туди залучаються всі зацікавлені підприємства, особи, які готові висловити свою думку, надати відповідні розрахунки. Готовий до дискусії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Давайте Ганна Василівна була, потім Марчук і Кисилевський. Будь ласка.

ЛІЧМАН Г.В. ... тому мені здається, що було б корисно для нас всіх почути від вас, які передумови були для такого рішення? І чому вважається, що це ми маємо

обговорювати, що це рішення буде працювати? І на яку мету воно буде працювати, щоби що?

ТАРАСЮК В.В. Мені здається, зараз я і Юрій Миколайович окреслили деякі плюси цього рішення, які можливі плюси...

ЛІЧМАН Г.В. Ви популістично сказали, що у малого і середнього бізнесу будуть покращення.

ТАРАСЮК В.В. Буде що?

ЛІЧМАН Г.В. Це не аргумент. Ви сказали популістично, що малому і середньому бізнесу стане трошки краще.

ТАРАСЮК В.В. Вони будуть менше платити за розподіл при такому рішенні.

ЛІЧМАН Г.В. Наскільки менше, яка кількість?

ТАРАСЮК В.В. Ці розрахунки ми всі надаємо. Якщо попередні розрахунки, на 40 копійок за кіловат будуть платити менше. Це все попередні розрахунки. Ще раз кажу...

ЛІЧМАН Г.В. З якої ціни? Це скільки відсотків?

ТАРАСЮК В.В. Від тарифу, який зараз існує. Зараз вони платять гривня 61 копійка без ПДВ, це в середньому...

_____. *(Не чути)*

ТАРАСЮК В.В. Якщо його усереднити і взяти... *(Не чути)* середній тариф, то буде гривня 23. Ну, це попередні зовсім розрахунки, відповідаючи на ваше питання.

Аргументи, які можуть бути "за", я вже сказав.

ЛІЧМАН Г.В. Це тільки два аргументи?

ТАРАСЮК В.В. Вже ж ми озвучили. Ті, що я бачу так зльоту. Я думаю, що можуть бути і інші, не знаю, може не бути. Це уникнення зловживань...

ЛІЧМАН Г.В. Ви хочете сказати, що ми покладемо велике підприємство, ми зробимо державі шкоду, щоб невідома кількість якихось підприємств трошки зменшила свої витрати на розподіл. Так, я правильно вас зрозуміла?

ТАРАСЮК В.В. Не зовсім.

ЛІЧМАН Г.В. Тоді скажіть, як?

ТАРАСЮК В.В. Я не кажу, що покладемо.

По-перше, те, що я сказав, що ми починаємо процедуру обговорення, от що я сказав. Я не сказав, що ми приймаємо це рішення, і це підкреслив, навіть процедуру обговорення.

ЛІЧМАН Г.В. Але ж воно якось народилося. Я хочу аргументи дізнатися, як воно народилося, з чого, з яких передумов і до якої мети це рішення веде?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, питання просто, колеги, яку проблему ви намагаєтесь вирішити, от і все.

ТАРАСЮК В.В. Ми навіть не вирішити, ми зараз обговорюємо проблему встановлення тарифу на розподіл. Є, ми обговорювали, колись ми обговорювали там навіть встановлення тарифу на розподіл по 4 класах, зараз існує 2 класи, в Європі в більшості країн 3 класи, да. Є й 1, але лише дійсно там в двох країнах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так-так, питання просто, вибачте, Ганна Василівна, що стало каталізатором обговорення такого. Тобто ви ж сиділи в якийсь момент і прийшли до цієї ідеї, щось вас проштовхнуло, ви шукали якість рішення. Рішення чого як би?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Згоден, до речі, можна навіть і так переформулювати. От Ставка навряд чи сконцентрована на питаннях тарифів на розподіл, я думаю, що Ставка сконцентрована більше на питаннях оборони. Ймовірно, до Ставки хтось із уряду, можливо, прийшов з цією ініціативою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що вона буде корисна для питань оборони. Ну, от хотілося б почути, яким чином вона буде корисна.

ТАРАСЮК В.В. Дивіться, з нами Ставка це питання не обговорювала до того, та й після того, Як воно з'явилося... На Ставці, ну, не знаю, можливо, профільне міністерство приймало в цьому участь, запитайте. Ми як Регулятор не приймали участь в обговоренні.

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Так, власне, ми ж розуміємо, що ви ж вдвох тут і присутні. Можливо, тоді пан Юрій прокоментує.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Ну, коментувати рішення Ставки, мені здається... Воно прийняте, ми маємо його пропрацювати і видати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та не рішення Ставки, ви не чуєте.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Да, да, є рішення Ставки, ми маємо його пропрацювати, і за рахунок відпрацювання цього питання через відповідні обговорення дати відповідні відповіді.

(Загальна дискусія)

ВЛАСЕНКО Ю.М. Ну, винесли якимось... я не знаю, як винесли це питання. В мене ви що хочете запитати? Чи я... доповідав? Я не доповідав по цьому питанню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, Юрій Миколайович, ми хочемо запитати у вас, що, ну, давайте з вірогідністю в 90 відсотків всі члени Ставки не є експертами в питанні тарифу на розподіл. Це значить, що, напевно, як правильно сказав Валерій Володимирович, профільне міністерство виступило з ініціативою, і в цій ініціативі змогло переконати Ставку. Відповідно у нас питання: ця ініціатива, вона виникла для вирішення якої проблеми? Ну, тобто ви, коли цю ідею виносили на Ставку... Тобто може бути тільки два варіанти: або вам зі Ставки сказали "дайте пропозицію", або ви самі сказали: "От, дивіться, класна пропозиція, ми зараз подамо на Ставку і затвердимо". Правильно? Один із двох варіантів.

Ми не просимо коментувати рішення Ставки, ми просто просимо пояснити з позиції профільного міністерства, яку проблему ви намагаєтесь цим розв'язати. От на вашу думку як першого заступника міністра, на що позитивно це вплине?

ВЛАСЕНКО Ю.М. Позитивно вплине це на малий та середній бізнес. Ну, я не розумію, чому ви так відноситеся до малого і середнього бізнесу. Ви якось їх не ставите взагалі...

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, давайте дамо першому заступнику закінчити відповідь. Колеги!

ЛІЧМАН Г.В. *(Не чути)* нам намагаєтесь відповісти однаковими словами. Це нічого не пояснює, ніякої економіки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ганна Василівна, я розумію емоції. Давайте дозволимо відповісти першому заступнику, і потім уже. Давайте. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Я ще раз повторюся. По-перше, щодо питання вкладення в мережі і реконструкція мереж, побудова мереж, – всі, більша половина всіх цих промислових підприємств, які звернулися, вони в переважній більшості, ці мережі були вже куплені разом із підприємствами, разом із підприємствами були куплені. Їх дещо там десь модернізували, але ці мережі вже були побудовані і питання щодо там їх компенсації на модернізацію, це як би я не скажу, що це воно відноситься прямо до всіх підприємств.

Друге. При підключенні всі споживачі витрачають кошти на підключення, як і великі промислові, так і малий, і середній бізнес. І для того, щоб забезпечити певну потужність, під цю потужність є відповідні розрахунки, яка вона має бути, які мають бути витрати. Якщо в тебе мала потужність, то ти, зрозуміло, що ти витрачаєш на приєднання менше. Але питання приєднання і ті тарифи, які є по приєднаннях, на сьогоднішній день вони не те, що дають можливість, різниця в цих класах у нас, якщо робити по розподілу, у нас приблизно 70 відсотків споживання – це малий, середній бізнес і населення, а 30 відсотків приблизно – це великі промислові групи, якщо я правильно сказав. І відповідний перерозподіл цих видатків дає можливість зробити рівний тариф для всіх і в рішенні НКРЕКП це під час війни буде і там певний період після закінчення. Крім цього, хочу звернути увагу, що воно нівелює можливі корупційні складові при цьому тарифі.

КУБІВ С.І. Таке питання просто риторичне, напевно, якщо можна. Беремо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович.

КУБІВ С.І. Якщо можна, чекайте, якщо можна. Беремо тариф, Енергоатом, так, Енергоатом. За підвищення, зачекайте, за підвищення тарифів даний компенсатор 40 мільярдів. Тепер друге, чому Енергоатом прибутковий, збитковий, як ви вирівнюєте ту чи іншу проблематику на сьогоднішній день і на ринку, яка мотивація тут? Я не хочу торкатися ПСО, наприклад, бо можна глибоко зайти зараз, але відповідь на питання збитковості чи прибутковості Енергоатома, і за рахунок чого вирівнюєте це все? Дякую.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Ви питаєте, як впливає зміна тарифів на роботу Енергоатома?

КУБІВ С.І. Ні.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Я не зрозумів питання. До вирівнювання... тарифу по класах і Енергоатома?

КУБІВ С.І. Ми зараз робимо якусь дію для підвищення або зняття певної збитковості і мотивації для тої чи іншої генерації, так. Я просто хочу сказати, ви говорите: для покращення певних речей ми змінюємо відповідно прирівнювання першого, другого класу. А тепер я даю питання, яке пов'язано побічно, але воно є принциповим, щодо збитковості Енергоатома. Чому? ПСО, наприклад, і за підвищення тарифів дали компенсацію вам 40 мільярдів. Дякую. От просто пов'яжіть це, якщо можете, професійно. А ні, то я це вам розкажу.

ВЛАСЕНКО Ю.М. Підвищення тарифів, якщо говорити про населення, було пов'язано виключно з тим, що у нас витрати, які по ПСО, і ті борги, які сформувалися на ринку, і неможливість їх скомпенсувати через обстріли нашої енергетичної системи і втрати двох об'єктів – це Запорізька атомна електростанція, яка покривала цю різницю, і Каховське водосховище, Каховська гідроелектростанція, – воно все суттєво вплинуло на роботу цих двох суб'єктів господарювання, які несуть ПСО і можливості виконувати це ПСО.

І ця ситуація із заборгованістю має циклічний характер. Вони не платять ПУПам, ПУПи не можуть заплатити операторам системи розподілу, а оператори системи розподілу не можуть заплатити іншій генерації, в тому числі оператору системи передачі. З метою врегулювання всього цього питання і було напрацьовано щодо внесення змін і підвищення ціни до 4 гривень 32 копійок.

КУБІВ С.І. Я дякую. Я не хочу далі в дискусію йти, але вона б наполягала йти далі. Хочу вам сказати, що до війни Енергоатом чомусь відразу став збитковим.

Дякую. Це так для протоколу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Да, Марчук, будь ласка.

МАРЧУК І.П. Я, якщо дозволите, Дмитро Андрійович, буквально декілька слів. По-перше, я в Комітеті економіки займаюся проблематикою мікро, малого, середнього бізнесу, це перше.

По-друге, наш, так сказати, комітет, напевно, що як і інший, стоїть за інтересами мікро, малого бізнесу.

І третє. Для того, щоб, на наш погляд і на мій погляд особисто, для того, щоб приймати ті чи інші рішення, нам би потрібно бачити розрахунки, який бенефітс отримує один сегмент, один сектор, і що втратить інший.

Тому продовжуючи тезу Ганни Василівни, ми, може, не дуже глибоко розуміємося, так сказати, в питаннях енергетики, але ми дуже добре розуміємося в цифрах і у всіх інших речах. Тому раз ви вже затронули питання мікро, малого бізнесу, я думаю, що буде доцільно і правильно, якщо ви підготуєте цифри нам і ми зрозуміємо, хто що отримує і хто що втрачає. І тоді у нас буде нормальна, скажемо, збалансована дискусія. А зараз це наміри, для нас реально незрозуміло, чому вони виникли, хто що втрачає, хто скільки заробляє і хто є, так сказати, основним бенефіціаром всієї цієї історії. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ігор Петрович. Будь ласка.

ТАРАСЮК В.В. Я один коментар стосовно цього. Просто хочу ще раз зазначити, може, я не зазначив, що зараз взагалі мова не йде про скасування 1, 2 класу, взагалі не йде. Зараз іде мова про теоретичне визначення єдиного класу цього і то це, я ж кажу, це просто початок обговорення. Може, ми до цього, цілком імовірно, і не прийдемо. Але розрахунки

дають тоді, коли встановлюються тарифи. Тоді ми, звичайно, будемо це публікувати, якщо ми до цього дійдемо. В робочому порядку ми готові надати і зараз, теоретичні розрахунки ми надамо, що може призвести при об'єднанні класу.

Але я хочу ще раз підкреслити, завтра, точніше ми вже перенесемо це питання на тиждень, ми мали намір розпочати процедуру обговорення, регуляторного обговорення, не приймати рішення. Я насправді щиро задоволений і радий, що відгукнулися всі і почали вже цю процедуру, вже прямо зараз. І я обіцяю зі свого боку бути відкритим і щирим при обговоренні і виваженим при прийнятті рішень, якщо вони такі взагалі будуть. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Володимирович, я вам дякую за ваш коментар. Ну ми от якраз для цього ж і зібралися, для того, щоби від вас почути, ви кажете, що ми, наша мета зараз розпочати обговорення. І ми намагаємося, власне, до кореня і докопатися, тобто обговорення з якою метою: тобто щось не так з існуючою системою, чи у вас є думки, що може бути кращою система? Звідси і взялася ця дискусія.

Але, друзі, я просто боюся, що я буду через 3 хвилини вимушений іти і у нас може впасти кворум, а мені хотілося б, щоб ми прийняли рішення відповідне. Давайте приймемо рішення про звернення і до профільного міністерства, і до Національної комісії із запитом від комітету щодо розрахунків та щодо очікуваного економічного ефекту прийняття такого рішення і впливу на економіку, на ринок взагалі, на ринок. Можливо що...

_____. *(Не чути)*...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Я думаю, що ми якраз, коли колективно цей лист складемо і з Мусою Сергоєвичем, і з Дмитром Давидовичем.

Дмитро Давидович, може у вас якісь доповнення до цього?

КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д. Ну да, так судячи по тональності обговорення, так, може, би ми би і рекомендували би, якби відкласти прийняття цього рішення, чи не приймати його взагалі, бо так начебто я щось підтримки цього рішення не відчуваю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну кажуть же колеги, що тільки обговорюють поки. Так?

МАГОМЕДОВ М.С. Может, мы подсчитаем не на один ... *(Не чути)*, а не четыреста, пойдём в ту сторону, куда Европа говорит, в ЕС.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, давайте тоді, колеги...

КУБІВ С.І. Може, давайте через два тижні?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Проголосуємо за звернення, да? За звернення від комітету. А ми звернення сформулюємо і тоді...

..... . Через два тижні тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Ставлю на голосування тоді пропозицію щодо направлення звернення від комітету щодо питань озвучених щойно під стенограму, зокрема, надання розрахунків відповідного рішення очікуваного економічного ефекту і впливу на ринок споживачів. Дякую.

Прошу голосувати.

Буймістер.

Хто – за? Проти? Утримався?

Муса Сергоєвич – за.

Дякую. 8 – за. Дякую. Рішення прийнято.

І ще швидко проголосуємо, колеги, про закритий комітет на понеділок з Мінстратегпромом, Міноборони, Службою безпеки України і Генеральним штабом щодо обмеження імпорту на товари подвійного призначення.

Маріковський. Трошки інше формулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Експорту, вибачте, експорту, експорту, так.

12 година понеділок, провести 22 липня 2024 року закрите засідання комітету на якому розглянути питання щодо обмеження експорту дронів та товарів подвійного призначення. Там же не тільки дрони.

Маріковський. Щодо проблематики обмежень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Щодо проблематики обмежень. Підходить?

Маріковський. Так, важливо, да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, ставлю на голосування таку пропозицію, прошу, понеділок о 12:00.

Хто – за?

Муса Сергоєвич – за? Дякую.

_____. Це в тому ж приміщенні, там, де і були?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, так, так. *(Шум у залі)* Тільки одне приміщення. Все, дякую. Дмитро Давидович, я тоді вас попрошу прийняти головування. Дуже дякую всім за...

Веде засідання заступник голови Комітету КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Дмитро Андрійович. Колеги, ми ще продовжимо дискусію, бо є у нас колеги, які приєдналися на Zoom і щоб ми це обговорення більш плідно провели.

У мене є кілька питань до Валерія Володимировича і Юрія Миколайовича, з вашого дозволу. І потім, якщо у колег депутатів більше питань немає, то тоді ми дамо слово тим, хто нас слухає онлайн.

Тут ми вже деякі цифри сьогодні називали, я хотів би конкретизувати, Валерій Володимирович, якщо у вас є розрахунки такі. От є інформація, що це рішення призведе до додаткових прибутків Енергоатома в розмірі від 5 до 10 мільярдів гривень на рік. Чи там ті розрахунки, які робила комісія, коли виносила це рішення на обговорення, чи підтверджуєте ви такі розрахунки, чи, можливо, якісь інші є?

ТАРАСЮК В.В. Дивіться, зараз мова йде про лише приблизні розрахунки, які я не можу сказати, що це офіційні цифри і їх можна публікувати чи ще щось. Дійсно математично деякі такі прикидки, можна сказати, да, ми робили. Але я би не назвав це прибутком, ну, ваші цифри коректні. Але я би не називав це прибутком, тому що це додаткові...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додаткові надходження.

_____ . ... *(Не чути)* доходу.

ТАРАСЮК В.В. Дохід, да, додатковий дохід.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще питання таке, теж уточнює. Вже звучало сьогодні, Степан Іванович озвучував про 40 мільярдів на рік, це мова йшла про те, що от підвищення тарифів для населення, воно так само збільшує надходження Енергоатома. Це вже сталося, тобто вже підвищений тариф на електроенергію для населення і відповідно, за наявною інформацією, що це дало Енергоатому по року плюс 40 мільярдів додаткових надходжень. Чи ці дані також коректні, чи некоректні, якщо можна?

ВЛАСЕНКО Ю.М. На сьогоднішній день поки зміна тарифу не дала плюс 40 мільярдів, оскільки ми розраховували... розрахунок тарифу полягав в тому, що Енергоатом має покрити борги, які сформувалися, а це в нас близько там 16 мільярдів гривень, які у них є перед ПУПами для того, щоб вони погасили цю заборгованість. І по наших розрахунках вони по закінченню року даже цю заборгованість, яка сформувалася, вони її не вигашають. Я не знаю, про які ви додаткові 40 мільярдів що у них прибутку.

І в мене також до вас всіх питання. Чому ви тільки піднімаєте Енергоатом, а у нас два суб'єкти господарювання, які несуть ПСО: це Укргідроенерго і Енергоатом. Просто ви постійно виносите за дужки Укргідроенерго, вони також будуть отримувати прибуток, вони також його будуть витратити. Я просто... Ну, чому така якась принципова позиція до Енергоатома?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, тоді розкажіть про Укргідро, скажіть так само.

ВЛАСЕНКО Ю.М. ... в тому, що Енергоатом – це не підзвітна Міністерству енергетики структура, вона є під Кабінетом Міністрів. І відповідно до законодавства, управління Енергоатомом робить на сьогоднішній день Мінекономіки, через ... *(Не чути)* .

КУБІВ С.І. А тоді питання до вас. Укргідроенерго, який назвали, так, це прибуткова сьогодні структура чи ні, два роки останніх, чи ні, була?

І друге питання. З якого періоду ви отримали збитки, про які ми говоримо, 16? З якого періоду?

ВЛАСЕНКО Ю.М. Я неготовий відповісти за Укргідро, Енергоатом, за їхні періоди збитків і прибутків.

КУБІВ С.І. То я хочу вам як член комітету доповісти, що Укргідроенерго є прибуткова структура, те, що я чув у профільного комітету і можу цифри назвати, але не хочу називати, бо я не хочу помилитись. А по Енергоатому хочу сказати, останні чотири роки, ви є збиткові. Чому – теж виникає питання, тобто ми не в'ясяємо зараз у комітеті, ми говоримо про тенденції, обґрунтування і систему. Ми ж сьогодні не хочемо сказати, що ви як заступник міністра, там... Ми ні, ми лояльні, якщо б Енергоатом був прибутковий останні чотири роки, я б цього питання не давав точно. Я, може, далекий від управлінської функції, але я дав професійне питання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще питання у мене до Валерія Володимировича перед тим, як перейти до коментарів колег, які в Zoom у нас присутні. Воно стосується питання приєднання. От зараз поки що діє тариф для 1 класу і для 2 класу, якщо споживач хоче приєднатися по 1 класу, він сам будує високовольтну інфраструктуру так, як це от робить "Байрактар", так, як "Кроноспан" зробив, так, як це інші компанії роблять, хто сьогодні буде виступати. Оце вони фактично вкладають власні гроші в цю інфраструктуру і потім приєднуються.

Тепер, якщо будуть ці два тарифи урівняні, відповідно вони будуть шукати можливості приєднатись по другому класу на низькій напрузі, тому що для них не буде економічного мотиву ніякого, не буде сенсу будувати власну високовольтну інфраструктуру. Відповідно вони очікуватимуть, що цю інфраструктуру збудує для них оператор системи розподілу, тобто Обленерго.

Питання: звідки Обленерго візьме на це гроші? Ви як би будете змушені в тариф це закладати, переглядати тариф знову ж таки для споживачів, да, чи яким чином це буде відбуватись?

ТАРАСЮК В.В. Там не по 2 класу вони, як в тому випадку будуть приєднуватися, а по цьому єдиному класу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну по єдиному, да. Але вони будуть приєднуватися по низькій напрузі, тому що їм не буде сенсу будувати свою інфраструктуру, власне.

ТАРАСЮК В.В. У нас приєднання відбувається по так званим ставкам приєднання. Тобто вони будуть розраховані відповідним чином, але загалом так, у зв'язку з усередненням як і за сам розподіл, так і за приєднання в решті-решт одні мають заплати трохи більше, трохи менше. І загалом, мабуть, це також гарний аргумент у плані нашої дискусії, будемо обговорювати, аналізувати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто фактично ОСР прийде до Регулятора з пропозицією збільшити йому тариф, тому що йому треба буде покривати ці втрати.

ТАРАСЮК В.В. Скоріш, ні, скоріш збільшити ставки приєднання, але...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Або збільшити ставки за приєднання. Зрозуміло. Дякую.

Колеги, за моєю інформацією, в Zoom очікують кілька людей виступу. Я знаю, що просить слова Руслан Іллічов, Федерація роботодавців. Просить слова "Кроноспан", це великий інвестор деревообробний і Південмаш, і Олександр Каленков – Укрметалургпром.

Якщо є ще хтось, хто бажає виступити, якось повідомляйте про це або помічникам або мені пишьте чи піднімайте руку, а поки що давайте в такій послідовності: Руслан Іллічов, генеральний директор Федерації роботодавців, будь ласка.

ІЛЛІЧОВ Р.В. Доброго дня, шановні члени комітету, шановні представники уряду. По-перше, дуже дякую, за таку можливість виступити, якраз дві години тому ми закінчили нараду, було 79 компаній з усіх майже галузей енергоємних, тут була металургія у нас, важка промисловість, цементна галузь, оборонна галузь. Що хочу сказати з точки зору тої дискусії, яку ми почули.

По-перше, я хочу повністю приєднатись до того, що казав Дмитро Кисилевський і те, що сьогодні інвестори, які в першому класі дійсно будували власну мережу за власні кошти, і я не згоден з тим, що більшість інфраструктури було куплено разом з підприємствами, повірте, всі хто сьогодні були, будували самі. Це перше.

Друге. Ми порахували, у нас вийшло додатково 26 мільярдів гривень на рік, це будуть ті додаткові кошти, які повинні сплачувати якраз споживачі, які сьогодні в першому класі. І далі я хотів би дуже чітко, щоб всі зрозуміли, що мова якраз тут не повинна йти про малий бізнес і про великий бізнес, якраз мова повинна йти про зовсім інше. Сьогодні більшість виробництв, які в першому класі, вони мають певні технологічні особливості, це енергоємні компанії. Тобто це компанії, в яких частка електроенергії

собівартості досить велика. Ось тільки що мені одна з компаній навела приклад, 54 відсотка в 1 класі у них частка електроенергії собівартості.

Тому підвищення те, яке сьогодні пропонується, воно дійсно і це не громкі слова, може призвести до того, що фактично там певні компанії будуть зупинені чи продукція буде повністю неконкурентна, я хотів би, щоб це чули. Мова не йде про малий чи великий бізнес. Можливо, для малого бізнесу це не так критично в собівартості, для тих компаній, про які сьогодні ми говоримо, це критично.

Далі. Це з точки зору економіки, велика кількість сьогодні контрактів, які маємо, оборонних контрактів, вони фіксовані. Якщо брати литейну галузь, сьогодні литейники майже повністю завантажені для оборонки. У них все підписано, все законтрактовано і збільшити вони вартість своєї продукції не можуть, це теж треба рахувати, що ми посеред року в червні місяці там... Я почув, що питання буде відкладено, але все ж таки, якщо б воно було прийнято, посеред року, маючи експортні і оборонні контракти, ми з вами, ні, не ми з вами, а приймається рішення, яке там буде здорожчувати відповідну вартість продукції.

Тому ми провели так само відповідні сьогодні консультації, підготуємо звернення і до комітету, і до НКРЕКП і до уряду з проханням все ж таки не приймати цього рішення. І в першу чергу, якщо рахувати наслідки і економічний ефект, в першу чергу дивитися на технологічні особливості бізнесу, який знаходиться в першому класі, і на ту частку собівартості вартості електроенергії.

Дуже дякую, колеги. І ще раз хочу подякувати за таке оперативне засідання членам комітету. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане.

Далі компанія "Кроноспан". Поки там пан Юрій, якщо... бачу, що Юрій є. Будь ласка, приєднуйтеся, підключайтеся.

Пару слів, що таке Кроноспан. Кроноспан – це інвестор, який вклав в Україну приблизно мільярд євро, там Юрій мене поправить скільки точно. І з них частина цього мільярда, мені здається, кількості мільйонів євро були вкладені вже під час повномасштабного вторгнення. Це величезне деревообробне підприємство австрійське. Це іноземний інвестор, який... навряд чи їх можна звинуватити в тому, що вони отримали щось як би по наследству.

Будь ласка, пане Юрію, прошу вас.

ДЮГ Ю. Доброго дня! Дякую, пане Дмитре, дякую депутатам з економічного комітету за можливість долучитися до цієї актуальної дискусії. Справді, не буду вже повторюватися, де ми є одним з найбільших підприємств галузі. Що важливо, ми не тільки виробники ДСП чи ЛДСП-плит. По суті, ми – одна з ключових ланок галузі деревообробної, меблевої і будівельної, тому що за нами безпосередньо і нашими клієнтами якраз є малий і середній бізнес – це дерево... це меблеві фабрики, це фабрики будівельних конструкцій. Тобто, ну, всі топові, скажімо так, меблеві фабрики, на яких працюють тисячі людей, це є нашими клієнтами, стабільність постачання плитних матеріалів для яких якраз визначає і їхню роботу, і можливість експортувати, заробляти кошти, платити податки.

Двадцять років вже компанія працює в Україні. Так, власне, інвестували ми майже мільярд гривень в українську переробку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Та не гривень, мабуть.

ДЮГ Ю. Да, сорі, перепрошую. Майже мільярд євро в українську переробку, з них...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, власну генерацію ще не збудували, да, тому, мабуть, що без світла.

Так, давайте почекаємо, павзу заповнимо, поки пан Юрій перепідключиться, давайте... Так, пане Юрію, ви на зв'язку чи ні?

ДЮГ Ю. Так. Так, на зв'язку. Переривався зв'язок.

Компанія продовжує інвестувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте.

ДЮГ Ю. Продовжує інвестувати, будувати виробничі потужності, розвивати електричні мережі в тому числі, тобто ми далі віримо в Україну.

Ми створили і розвиваємо перший в області приватний індустріальний парк деревообробний, який розвивається. І йде мова про залучення нових резидентів, які якраз будуть малим і середнім бізнесом.

Тільки коли в державі почалися перші блекаути і обстріли енергетичної інфраструктури, компанія не чекала на якісь преференції чи пільги від держави, на якусь

допомогу від держави, ми одразу почали імпортувати електроенергію з-за кордону, але тим не менше, крім того ми прийняли зразу рішення будувати власну альтернативну генерацію. Зараз ми маємо інвестовані майже 250 мільйонів гривень у власні газові генераційні установки, які генерують більше 10 мегават для забезпечення власного виробництва, і у випадку чого вони можуть використовуватися як маневрова генерація для соціальної інфраструктури, для населення і так далі.

Крім того, є ще конкретні плани побудови в індустріальному парку і сонячної генерації, щоби ще 4-10 мегават мати додаткової генерації електрики. Тобто без, не просимо гроші у держави, не просимо витратити на це якісь кошти, свої власні кошти компанії інвестуємо, тільки щоби працювати і виробляти продукцію, і по можливості при потребі теж підтримувати громади, які поруч, електрикою.

Що стосується старої інфраструктури енергетичної, насправді, якщо то можна буде назвати якоюсь інфраструктурою, компанія прийняла ще в 19-му році рішення перебудувати всю ту інфраструктуру з нуля, тобто повністю модернізували, побудували нову електропідстанцію, потратили на це 260 мільйонів гривень, перебудували всі мережі, тобто це ще майже 400 мільйонів гривень було витрачено, і зараз завдяки цьому є якесь розуміння стабільності роботи нашої індустріальної зони, плюс додатково сюди ж включається повністю самостійна генерація як газова, так і в подальшому електрична.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Юрію, вибачте, вас перебиваю. Кроноспан – чудова компанія, я і сам люблю про вас довго слухати, але, якщо можна, щоб більше по темі нашій – 1, 2 клас, якщо можна.

ДЮГ Ю. Як це змінить, як зміна правил гри, тому що, коли компанія інвестувала і продовжує інвестувати, ми розраховували, власне, на те, що правила гри будуть такі, як є і держава буде виконувати свої зобов'язання. Якщо буде якась зміна правил гри стосовно класів енергоспоживання, тобто зрозуміло, що компанія буде втрачати щомісячно на оплату постачання електроенергії більше 100 мільйонів гривень щорічно, а це, по суті, щоби ви розуміли, вартість інвестиційного проекту з будівництва однієї меблевої фабрики в нашому індустріальному парку, яка може створити від 500 до 1000 робочих місць. Тобто фактично, якщо зараз різко почати в такий самий складний час, коли всі зайняті забезпеченням генерації, почати змінювати саме правила гри в цій частині, то можна не тільки не залучити нові виробництва, а й зірвати ті інвестиційні плани, які вже йдуть. Тому що від стабільності, скажімо, роботи енергетичної системи залежить, наскільки все-таки витримає економіка, зокрема і деревообробна, і меблева.

І тому ми тут просили би дуже зважено підходити до таких ідей і ініціатив, тому що час надзвичайно складний. Бізнес не просить ніяких пільг чи преференцій, не просить будувати додаткові інфраструктурні речі. Ми самі будуємо їх за власні кошти. Але треба розуміти, що правила гри повинні залишатись стабільними, так, як говорив пан Дмитро Кисилевський. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Юрію. Це, власне, важливий посил, що правила гри мають не змінюватись, це важливо. Дякую вам.

Прошу, будь ласка, представники Південмашу, до слова. Якщо можна, коротко. І Олександр Каленков потім.

Пан Костянтин Завгородній має бути на зв'язку чи представник Південмашу. Якщо нема, давайте поки що Олександр Каленков...

ЗАВГОРОДНІЙ К.В. Колеги, чуєте мене?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, чуємо. Будь ласка, пане Костянтине. Сподіваюсь, ви в безпеці зараз, бо на Південмаші...

ЗАВГОРОДНІЙ К.В. Добрий день. Завгородній Костянтин, виконуючий обов'язки генерального директора Південмашу.

Південмаш є споживачем послуг з розподілу електричної енергії 1 класу в основному і в невеликих обсягах 2 класу. На даний час для споживачів послуг по розподілу електричної енергії, які діють на нашому підприємстві, встановлені наступні ціни: 1 клас – це 22 копійки (без ПДВ), 2 клас – 1 гривня 32 копійки (без ПДВ). Тобто різниця складає 1 гривня 10 копійок. Підприємство при неповній загрузці споживає біля 40 мільйонів кіловат-годин електричної енергії на рік. В разі встановлення тарифів без диференціації закладеної напруги, що буде дорівнювати 2 класу, втрати нашого підприємства будуть складати на рік 53 мільйони гривень і більше.

Також теж хотів підтвердити, що по контрактах з Міністерством оборони, з якими зараз працюємо, ціни і вартість зафіксована того, що ми виробляємо. І на підприємстві дев'ять прильотів, є заборгованість ще за електроенергію, тому додаткові витрати для нашого підприємства, це основний... не підходять, неприємливі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зрозуміло, пане Костянтине. Дякую, що підключилися. Ми віримо в те, що ви, як це, от те, чого ми дуже чекаємо, що воно з'явиться і...

ЗАВГОРОДНІЙ К.В. Обов'язково... *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. І полетить туди, куди ми всі мріємо, да. Тому ми в цьому вам бажаємо успіхів і дякую, що ви тримаєтесь, там.

ЗАВГОРОДНІЙ К.В. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу, будь ласка, Олександр Каленков до слова, і потім ГМК ЦЕНТР просить слово. Олександр Каленков, будь ласка, Укрметалургпром.

КАЛЕНКОВ О.Ф. Доброго дня! Дуже дякую, що надали можливість виступити. Перш за все я теж був на зустрічі з Федерацією роботодавців, я знаю своїх колег... *(Не чути)*, будівельні матеріали, машинобудування, все це стосується не тільки великих, але і середніх підприємств. А те, що біля кожного середнього підприємства, там сотні, тисячі малих підприємств мають заклади і все інше, це теж важливо. Але я не хочу, щоб ми впадали в цю хибну дискусію, хто повинен: крупні чи малі підприємці, чи середні підприємства. У всіх країнах Євросоюзу є різні класи не тому, що вони хочуть субсидувати таким чином великий бізнес, а тому, що вони повинні бути економічно обґрунтовані.

І НКРЕКП – це незалежний орган, який повинен встановлювати економічно обґрунтовані тарифи у залежності від витрат. І те, що говорив Дмитро Давидович, витрати споживачів електроенергії, які беруть високий вольтаж, вони менші, об'єктивно менші і тому в кожній країні Європи, окрім Мальти, різні класи споживання, 3 і 4, ось 25 в Польщі і таке інше. І це зрозуміло, тому що, крім обладнання, яке треба інвестувати в нього, підтримувати, заробітні плати персоналу, який підтримує це обладнання, трансформатори і таке інше, ще є і витрати, коли ти зменшуєш напругу є витрати. І тому постачання електроенергії на великих підприємствах, там витрати менше 3 відсотків, а на малих більше 10 відсотків, про це буде говоритися і дообговорювати.

Тому об'єктивно, якщо ми встановлюємо економічно обґрунтовані тарифи без якогось субсидування, якщо менше витрати, то менше повинен бути тариф. І тому різні класи у всіх країнах Європи, до речі, це є в директивах Євросоюзу, в рекомендаціях Євросоюзу. І мені дуже хотілося б подивитися, євроінтегруючі органи, та ж Стефанішина й інші як на це дивляться.

А те, що деякі з активів купувалися, ну да, Лакшмі Міттал заплатив 5 мільярдів доларів за ArcelorMittal (Кривий Піп), в тому числі за енергоструктуру, інфраструктуру підприємства. Тому я не хочу...

А коли і куди підуть ті гроші, які вигребуть з бізнесу, з промисловості? А ми вважаємо, що це буде десь 26 мільярдів гривень, підуть вони на малий бізнес субсидування, чомусь, незрозуміло чому, великий бізнес за рахунок своїх витрат повинен субсидувати. Я думаю, що малий бізнес втратить, якщо великий бізнес почне закриватися. Чи піде на якісь незрозумілі витрати в Енергоатомі, чи ще кудись? Це не має значення до НКРЕКП, вони повинні прорахувати витрати і по цих витратах визначити тарифи. І в цьому, не тільки в Європі, у всіх розвинених країнах є класи, тому що витрати різні для різних споживачів. Це перше.

І дуже сподіваюся, що ми таку дискусію проведемо, тому більш як абсурдним і все інше, не лунають розговори. Я думаю, що для цього не треба навіть економісти і представники галузі, для цього треба технічні спеціалісти і юристи, які можуть роз'яснити, чому це відбувається. Але 26 мільярдів, якщо я розумію, що націлилися вже на ці гроші, так чи інакше їх спробують з промисловості витягнути якось. Я здивувався, що хочуть відмінити класи, можуть зробити і два, і три, і чотири, і двадцять два класи, потім поррахувати, як це перерозподілити, щоб підвищити тарифи.

Але я ще хочу один раз сказати, що окрім того, що це економічний нонсенс і ніде такого нема, ще й наслідки, наслідки для нашого бізнесу. Окрім всього іншого, так, великий відсоток собівартості продукції електроенергії. Ми й так знаходимося в режимі виживання, і це просто призведе до того, що ми ще будемо в більших збитках, ще більше буде прийматися рішення про те, що буде зупинятися виробництво і зменшуватися виробництво. І це теж як наслідок буде на середні підприємства, на малі підприємства і таке інше, це буде йти один за одним.

І ще один важний аспект. Перше – це розрахувати реальні витрати. Друге – це наслідки для компаній. Тому дуже хочеться, щоб, приймаючи це рішення, НКРЕКП зважило на ці фактори. І коли ми думаємо про майбутнє, зараз на всіх зустрічах з європейцями ми малюємо перспективу нашого гірничо-металургійного комплексу в системі доданої вартості в Євросоюзі, в постачанні DRI, HBI, "зелених" окатишів, "зеленої" сталі і таке інше. І вони дуже схвилювані, тому що вони бачать, що Україна має місце. Але я нагадаю, що в цих усіх розрахунках дуже важливо, це доступ до електроенергії з прогнозованими тарифами, з прогнозованими цінами, а прогнозованість дає економічна обґрунтованість. Тому ще раз я хочу сказати, мова не йде про розподіл між

середніми, великими на малі підприємства і середні, постраждають всі, просто заберуть ці гроші. Перше.

І друге, ми не просимо субсидування, ми просимо нормальний розрахунок, економічно обґрунтований. Це те, на що всі сподіваються від НКРЕКП. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Олександрі.

Перед тим, як надати слово ГМК ЦЕНТР, я хотів би запитати. На зв'язку у нас мала бути Укрзалізниця. Чи є представники залізниці на зв'язку у нас? Якщо є, ідентифікуйте себе, бо вчора... Андрій Галушак має бути від Укрзалізниці чи представники. Бо вчора я мав розмову з менеджментом залізної дороги і з'ясував, що залізниця переважно вся на 1 класі. Тому якби підняття в 5 разів, як це зараз виглядає, тарифу на розподіл, я думаю, що призведе до як би суттєвих втрат для залізниці і, можливо, вони будуть пропонувати зміни в тарифах на перевезення, що, в принципі, як би... або дотації з держави. Тому позиція залізниці, якщо їх зараз нема, ми їх запросимо письмово, я думаю, для того, щоб це також оцінити.

Будь ласка, якщо залізниці нема, то, будь ласка, ГМК ЦЕНТР, Андрій Тарасенко чи Олександр Зінченко. Хто з вас, будь ласка?

ТАРАСЕНКО А. Тарасенко Андрій, головний аналітик ГМК ЦЕНТР.

Наша компанія займається питаннями, проблематикою саме металургії. І тому я би хотів вам зараз показати невеличку презентацію, яку ми підготували. І сподіваюсь, що вона додасть аргументів і конструктиву в цю дискусію, яка стартує сьогодні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, тільки стисло. Будь ласка, прошу вас.

ТАРАСЕНКО А. П'ять хвилин.

Діюча методика, пару слів, передбачає розрахунок тарифів 1 класу на основі втрат. Тариф другого класу розраховується, як тариф 1 класу з певними коригуваннями, а також плюс додаткові витрати на розподіл електроенергії... високовольтних мереж.

Пропоновані ж зміни методики передбачають збереження того ж самого розрахунку тарифів для 1 і 2 класу, але з наступним усередненням за формулою середнього арифметичного зваженого. Тобто це буде як би один тариф, як ми казали, він для споживачів 1 класу зросте в п'ять разів або на 22 євро за мегават-годину. Для споживачів другого класу відповідно він знизиться на 25 відсотків.

В чому ми бачимо основну мотивацію цього рішення? Це вже як би сьогодні казали, але я хочу ще раз зробити один акцент. Насамперед зниження тарифу на розподіл дозволить знизити витрати для Енергоатома і Укргідроенерго в рамках механізму ПСО. Тобто, як ви знаєте, при введенні ринку електроенергії в Україні тарифи для населення залишилися регульованими і доля з тих компенсації і різниці між встановленими тарифами і фактичними витратами покладено саме на державні компанії.

Але, як ви знаєте, нещодавно тариф для населення підвищили до 4 гривні 30 копійок за годину, але ціна на електроенергію в Україні дуже волативна. Буквально в липні ціна продовжує зростати і встановлений тариф вже не покриває додаткових... *(Не чутти)*, саме потреба в сумах компенсацій від Енергоатома і Укргідроенерго значно зросла. Тобто поставляти електроенергію населенню стало не вигідним.

І тепер за нової методики до субсидування тарифів для населення буде залучено великих споживачів, тобто промисловість через саме цей механізм усереднення тарифів на розподіл, що, як ми вважаємо, є некоректним і неприпустимим. Іншими словами, корінь цієї проблеми у неефективній системі ринку України, де сегмент побутових споживачів є регульованим. Це створює отакі дисбаланси, і це рішення про усереднення тарифів – це поглиблення цих дисбалансів.

Ще один момент, в принципі, всім зрозуміло, що проблема в різкому зростанні вартості електроенергії. Електроенергія волативна, тобто проблема саме з цим от дефіцитом коштів, який може мати місце сьогодні, носить тимчасовий характер. І вирішувати тимчасові проблеми через прийняття методологічних змін вважаємо теж некоректним.

Маємо також вказати, що це рішення про уніфікацію тарифів порушує ключові принципи тарифоутворення, саме принцип каскадності так званий. Він передбачає, що компенсувати витрати має той, хто ці витрати спричинив, і це і є основна мета розділення тарифів на класи у всьому світі. Ви бачите, ми там дослідили окремі дані і, в принципі, всі ви знаєте і без нас втрати в мережах для споживачів 2 класу в 3 і більше разів вищі ніж для 1 класу. Те ж саме бачимо і з матеріальними витратами, із заробітною платою. Це навіть досліджували на прикладі одного з підприємств, але, в принципі, це загальна картина.

Крім того, що споживачі 1 класу мають також в своєму складі понижувальні трансформатори, відповідно самостійно несуть операційні втрати техобслуговування, але як би при цьому рішенні вони будуть вимушені дублювати свої витрати як би і сплачувати за... фінансувати витрати інших споживачів.

Крім того, уніфікація тарифів на розподіл протирічить європейській практиці, як сьогодні це вже казали. 26 з 27-и країн Євросоюзу мають диференційовані тарифи за

класами напруги і в більшості країн їх більше за два, наприклад, в наших сусідів не менше трьох. І, наприклад, в Румунії для усіх трьох класів споживачів діапазон тарифів складає від 6 і до 48 євро за мегават-годину. В Євросоюзі тільки Мальта має уніфікований тариф, але як би ми розуміємо, чому так: тому що там нема такої потреби, там немає великих споживачів, немає промисловості. Тому якщо ми не хочемо наслідувати приклад Мальти, тобто отримати відсутність промисловості, варто відмовитися від прийняття такого рішення, тим паче, що таке собі Агентство Європейського Союзу з виробництва... зі співробітництва регуляторів енергетики прямо вказує в своїх методологічних рекомендаціях уникати встановлення єдиного тарифу для всіх видів вольтажу.

Резюмуючи, цілі проекту Постанови про уніфікацію тарифів не відповідають тим засобам, які використовуються. Тобто не можна керуватись тимчасовими мотиваціями для прийняття рішень, що матимуть довгострокові наслідки. Причина тут як би в неефективній структурі ринку, і це створює дисбаланси. Пропонується рішення, що не розв'язує неефективність, а тільки поглиблює її.

По-друге, витрати має нести той, хто їх спричиняє, а уніфікація тарифів буде порушувати цей принцип і призводити до дублювання витрат промислових компаній. Крім того, це рішення суперечить і європейській практиці, і рекомендаціям європейських регуляторів.

Ну, і варто казати про збитки для енергоємної експортноорієнтованої економіки України. Сьогодні їх важко прогнозувати, але це рішення означає збільшення тарифу на 22 євро за кіловат-годину. І це при тому, що електроенергія в Україні наразі вже на 60 відсотків дорожча, ніж в середньому у Європейському Союзі.

Тому на наш погляд, рішення є нелогічним, неефективним і матиме шкідливі наслідки для економіки України. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію.

Колеги, ну, мені здається, що ми сьогодні заслухали досить широкий спектр думок, тому будемо підводити підсумки.

Ми проголосували вже рішення звернутись до Міністерства енергетики і до комісії щодо надання розрахунків. Але загалом по обговоренню от яке можна резюме підвести: що ця ініціатива, вона викликає нерозуміння, тому що вона протирічить суто технічній природі розподілу на класи; що є ті, хто споживають з вищою напругою, відповідно мають менші втрати, вклали свої гроші, їм тариф підвищують до рівня тих, хто споживає з більшими втратами і свої гроші в побудову і в обслуговування інфраструктури високовольтної не вкладав.

Друге. Зараз видається, що це видається ситуація, коли держава обманює, як би як це дурить, українською мовою правильно, інвестора. Тобто люди збудували щось, люди будують, як "Байрактар" зараз, під очікування те, що вони матимуть певну... як би вклавши гроші, матимуть певний тарифний розподіл. Зараз держава змінює правила гри, як би фактично обманюючи цих інвесторів, які це зробили.

Далі є питання надання розрахунків: хто, скільки чого отримує. І далі є припущення, яке потрібно спростувати чи ні стосовно того, що головним вигодонабувачем від цієї реорганізації тарифів буде Енергоатом. Це сьогодні звучало кілька разів і виглядає що так, що так, дійсно Укргідро теж несе якусь частину ПСО, але в пропорції все одно Енергоатом має десь відсотків, мабуть, 80 чи навіть більше в структурі цього ПСО. Тобто є питання, що як би яка мета додаткових надходжень для Енергоатома, щоби що? І чому промислові споживачі, Укрзалізниця, оборонна промисловість і так далі – у них забрати, Енергоатому дати. Питання: наскільки це відповідає інтересам держави, от саме в такий спосіб.

Це таке резюме. Я думаю, що це певний вклад нашого комітету в дискусію, в обговорення, про яке казав пан Валерій, що його потрібно починати. Вважаю, що правильно, що ми його тут розпочали. Сьогодні чув від членів Комітету енергетики, що вони, можливо, будуть запрошувати так само колег для того, щоб обговорити вже фахово суто енергетичну частину на своєму комітеті.

Так, Степан Іванович, ви хотіли щось додати, да, чи...

КУБІВ С.І. Я думаю, нехай дадуть мотивацію два тижні. Тоді зібратись ще раз, подивитися... і розрахунки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І розрахунки. Розрахунки, ми запросимо листом. Якщо я правильно почув голову комісії, те, що було сказано на початку, що завтра на засіданні це питання не розглядатиметься, якщо розглядатиметься, то через тиждень. Правильно, пане Валерію?

ТАРАСЮК В.В. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Дякую всім, хто взяв участь в дискусії. Дякую. Тоді прощаємося. Дякую.

Засідання комітету оголошую закритим.